

ZAKON O NOTARIMA

- ("Sl. glasnik RS", br. 86/2004, 2/2005, 74/2005, 76/2005 - ispr., 91/2006, 37/2007, 74/2007 - odluka US, 50/2010, 78/2011, 20/2014, 68/2017 i 113/2018 - odluka US)

I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Cilj zakona

Ovim zakonom uređuju se organizacija, ovlašćenja, način rada, notarski ispit, kao i druga pitanja od značaja za rad notara na teritoriji Republike Srpske.

Član 2

Javna služba

(1) Služba notara je javna služba koju obavljaju notari, koji su samostalni i nezavisni nosioci te službe.

(2) Zadatak notara je da vrši obradu, ovjeravanje i potvrđivanje javnih isprava, te vrši druge poslove u skladu sa ovim zakonom.

(3) Notar je dužan odgovarajućim mjerama osigurati nezavisno i nepristrasno obavljanje notarske službe, pridržavajući se zabrane učestvovanja u pravnim poslovima u skladu sa ovim zakonom.

(4) Notar je dužan svojim ponašanjem, u službi i van nje, pokazivati da je dostojan poštovanja i povjerenja koje uživa služba notara i izbjegavati svako ponašanje koje proizvodi utisak kršenja obaveza koje su mu zakonom propisane, naročito utisak o zavisnosti i pristrasnosti.

(5) Notaru nije dopuštena reklama koja je u suprotnosti sa njegovom javnom službom.

Član 3

Obavljanje službe

(1) Notar obavlja službu notara profesionalno i isključivo kao zanimanje tokom vremena za koje je imenovan, u skladu s ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog zakona.

(2) Notar može svoju službu vršiti do navršenih 65 godina života, ukoliko ne nastupe razlozi za prijevremeni prestanak službe prema članu 25. stav 1. t. 1. i 3. do 6. ili za razrješenje prema članu 26. ovog zakona.

Član 4

Dokazna snaga notarskih isprava

(1) Notarske isprave su sve isprave notara, koje on sačini na osnovu ovog zakona u okviru svoje nadležnosti.

(2) Notarske isprave su: notarski obrađene isprave, notarske ovjere i notarske potvrde.

(3) Notarske isprave vrijede kao javne isprave i važe na teritoriji cijele Republike Srpske, kod svih organa vlasti, pravnih lica i drugih institucija, nezavisno od toga od kojeg su notara na teritoriji Bosne i Hercegovine izdate.

(4) Notarski obrađene isprave koje je notar sačinio u granicama svojih službenih ovlašćenja u propisanoj formi imaju punu dokaznu snagu javne isprave o izjavama datim pred notarom.

(5) Notarske ovjere i potvrde imaju dokaznu snagu javne isprave o činjenicama o kojima se u njima svjedoči.

(6) Dopušteno je dokazivati da je izjava netačno notarski obrađena, odnosno da su posvjedočene činjenice netačne.

II - NOTARSKI ISPIT I ORGANIZACIJA NOTARA

1. Notarski ispit

Član 5

Forma notarskog ispita

(1) Notarski ispit se organizuje, sprovodi i polaže u skladu sa odredbama ovog zakona, Pravilnika o polaganju notarskog ispita i Programa za polaganje notarskog ispita koje donosi ministar pravde Republike Srpske (u daljem tekstu: ministar).

(2) Notarski ispit se sastoji od pismenog i usmenog ispita.

(3) Pismeni ispit se sastoji od tri ispitna zadatka kojima se provjerava i utvrđuje sposobnost kandidata za sačinjavanje notarskih isprava iz oblasti obligacionog i stvarnog prava, porodičnog i nasljednog prava, privrednog prava i izvršnog postupka.

(4) Usmeni ispit se sastoji iz provjere znanja iz propisa obuhvaćenih programom iz stava 1. ovog člana.

Član 6

Uslovi za pristupanje polaganju notarskog ispita

- (1) Zahtjev za polaganje notarskog ispita podnosi se Ministarstvu.
- (2) Notarski ispit može polagati lice koje ispunjava uslove iz člana 20. t. 3. i 4. ovog zakona i koje, nakon položenog pravosudnog ispita, ima radno iskustvo u struci od najmanje tri godine.
- (3) O zahtjevu iz stava 1. ovog člana odlučuje ministar rješenjem, koje je konačno i protiv kojeg se može pokrenuti upravni spor.
- (4) Kandidat je obavezan prije pristupanja polaganju notarskog ispita Ministarstvu dostaviti dokaz da je uplatio naknadu za polaganje notarskog ispita u visini određenoj pravilnikom iz člana 5. stav 1. ovog zakona.

Član 7

Pohađanje pripremnog seminara

- (1) Notarska komora može da organizuje edukaciju za polaganje notarskog ispita ukoliko ima prijavljeno najmanje deset zainteresovanih lica.
- (2) Pravilnik o edukaciji i program edukacije iz stava 1. ovog člana donosi Notarska komora, uz prethodno pribavljenu saglasnost ministra.

Član 8

Komisija za polaganje notarskog ispita

- (1) Notarski ispit se polaže pred Komisijom koju imenuje ministar rješenjem, a koju čine predsjednik i četiri člana:
  1. državni službenik Ministarstva koji ima položen pravosudni ispit i iskustvo u struci od najmanje pet godina,
  2. dva notara, na prijedlog Notarske komore Republike Srpske,
  3. dva stručnjaka iz oblasti pravne struke, iz pravnih oblasti navedenih u članu 5. stav 3. ovog zakona.
- (2) Komisija postupa u skladu sa odredbama ovog zakona i pravilnika iz člana 5. stav 1. ovog zakona.
- (3) Članovi Komisije imaju pravo na novčanu naknadu za rad u Komisiji, u skladu sa važećim zakonskim propisima, u visini određenoj pravilnikom iz člana 5. stav 1. ovog zakona.

Čl. 9 - 17

(brisano)

Član 18

Uvjerenje

O položenom notarskom ispitu Ministarstvo izdaje uvjerenje u roku od 30 dana od dana položenog ispita uz navođenje zaključne ocjene. Sadržaj uvjerenja utvrđuje Ministarstvo.

Član 19

Evidencija o ispitima

(1) U Ministarstvu se vodi evidencija lica koja su položila ispit i koja nisu položila notarski ispit.

(2) Oblik i sadržaj kao i način vođenja knjige evidencije propisuje ministar pravde. Knjiga evidencije mora biti uvezana, a stranice moraju biti označene rednim brojevima. Ovjeru knjige vrši ministar.

(3) Knjige evidencije čuvaju se trajno.

2. Uslovi za obavljanje službe notara, postupak izbora notara, prestanak službe i udaljavanje notara iz službe

Član 20**

Uslovi za obavljanje službe notara

Za notara može biti imenovano samo lice koje kumulativno ispunjava sljedeće uslove:

1. *(prestalo da važi)*

2. da ima poslovnu sposobnost i opštu zdravstvenu sposobnost,

3. da je diplomiralo na pravnom fakultetu:

- u Bosni i Hercegovini,

- u bivšoj Jugoslaviji ako je diplomiralo prije 6. aprila 1992. godine,

- u nekoj drugoj državi, nakon nostrifikacije diplome od strane nadležnog organa,

4. da je položilo pravosudni ispit:

- u Bosni i Hercegovini,
- u bivšoj Jugoslaviji ako je taj ispit položilo prije 6. aprila 1992. godine,
- u nekoj drugoj državi, nakon priznavanja tog ispita od strane Ministarstva,

5. da ima položen notarski ispit,

6. da nije osuđeno za krivično djelo protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom ili osuđeno za drugo krivično djelo na kaznu zatvora od najmanje šest mjeseci ili za krivično djelo za koje je propisana kazna zatvora u trajanju od pet godina ili teža kazna, koje u vrijeme imenovanja još nije brisano iz kaznene evidencije koju vodi nadležni organ i protiv koga nije potvrđena optužnica za ta krivična djela,

7. da nije smijenjeno sa dužnosti od strane nadležnih organa zbog zloupotrebe službenog položaja i ovlašćenja ili nesavjesnog rada u službi,

8. da nije odlukom nadležnog organa razriješeno službe notara, advokata, sudije, tužioca, državnog službenika ili namještenika, zbog teže povrede službene dužnosti,

9. iz čijeg se ponašanja očigledno može zaključiti da će obavljati službu notara u skladu sa Kodeksom notarske etike.

Član 21

Službeno sjedište notara i broj notara

(1) Na prijedlog ministra, Vlada Republike Srpske određuje broj potrebnih notara za područje Republike Srpske, kao i njihovo službeno sjedište.

(2) Službeno sjedište notara je opština ili grad koje odredi Vlada Republike Srpske.

(3) Nakon formiranja Notarske komore Republike Srpske (u daljem tekstu: Notarska komora), prilikom određivanja broja notarskih mjesta kao i prilikom utvrđivanja službenih sjedišta pribavlja se mišljenje i Notarske komore.

(4) Broj notara određuje se prema broju stanovnika koji žive na području Republike Srpske, uzimajući u obzir i godišnji broj isprava koje se notarski obrade, pri čemu se po pravilu na 20.000 stanovnika treba otvoriti jedno notarsko mjesto.

(5) Dvije ili više opština, koje imaju manji broj stanovnika od broja koji je utvrđen u stavu 4. ovog člana, mogu imati jednog notara.

Član 22

Konkurs za izbor notara

- (1) Izbor notara vrši se konkursom.
- (2) Konkurs organizuje i sprovodi Ministarstvo.
- (3) Konkurs za popunu notarskih mjesta mora da sadrži, pored uslova za izbor notara predviđenih ovim zakonom, i sljedeće podatke: rok podnošenja prijave, rok obavještanja kandidata o rezultatu konkursa, kao i službeno sjedište za koje se vrši izbor notara.
- (4) Rok za podnošenje prijave na konkurs iznosi 30 dana od posljednjeg objavljivanja konkursa prema stavu 5. ovog člana.
- (5) Konkurs se obavezno objavljuje u najmanje jednom dnevnom listu i u "Službenom glasniku Republike Srpske".

Član 23

Izbor notara

- (1) Za notara mogu biti izabrani samo kandidati koji su po svojim radnim i ljudskim kvalitetima dostojni ugleda notarske službe.
- (2) Kod izbora između više kandidata koji ispunjavaju uslove iz člana 20. ovog zakona, prvenstveno će se uzeti u obzir njihov uspjeh na notarskom ispitu, vrsta pravnih poslova na kojima su radili, kao i rezultati koje su u radu postigli.
- (3) Izbor kandidata za notara prijavljenih na konkurs mora se izvršiti najkasnije u roku od 45 dana od dana isteka roka za podnošenje prijave na konkurs.
- (4) Predsjednik Vlade Republike Srpske imenuje dva člana, ministar pravde imenuje dva člana, predsjednik Vrhovnog suda jednog člana u konkursnu komisiju za sprovođenje konkursa, koja utvrđuje listu kandidata koji ispunjavaju uslove predviđene konkursom i provjerava da li su ispunjene pretpostavke prema članu 6. stav 2 ovog zakona.

U konkursnoj komisiji moraju biti zastupljeni predstavnici konstitutivnih naroda i ostalih.

Komisija će osim toga navesti da li prema njenim saznanjima kandidat ispunjava pretpostavke iz stava 1. ovog člana.

- (5) Rješenje o izboru za notara donosi ministar, na prijedlog Komisije iz prethodne tačke ovog člana.
- (6) Kandidati koji ne budu izabrani za notara dobijaju pismeno obavještenje, koje sadrži razloge zbog kojih oni nisu izabrani, kao i podatke o kandidatu koji je izabran za notara.

(7) Protiv rješenja o izboru notara može se u roku od osam dana nakon prijema rješenja, odnosno obavještenja uložiti prigovor ministru. Prigovor protiv rješenja o izboru kandidata za notara zadržava izvršenje rješenja.

(8) Ministar je dužan odlučiti o prigovoru u roku od 15 dana od dana prijema prigovora. Rješenje kojim je odlučeno o prigovoru je konačno.

(9) Protiv rješenja iz stava 8. ovog člana kandidat ima pravo na zaštitu svojih prava kod nadležnog suda, odnosno drugih zakonom određenih organa, u roku od 30 dana od dana prijema rješenja donesenog po prigovoru.

Član 24

Polaganje svečane izjave i povelja o imenovanju

(1) Nakon što je rješenje o izboru notara prema članu 23. ovog zakona postalo konačno, imenovanje notara vrši ministar.

(2) Ministar uručuje notaru povelju o imenovanju. Izgled i sadržaj povelje utvrđuje ministar. Rješenje o imenovanju se objavljuje u "Službenom glasniku Republike Srpske".

(3) Prije uručjenja povelje o imenovanju, notar daje svečanu izjavu pred ministrom. Svečana izjava glasi:

"Zaklinjem se da ću službu notara obavljati tako što ću štiti Ustav i zakon i da ću službu obavljati nepristrasno, savjesno, nezavisno i čuvajući poslovnu tajnu."

(4) Ministar rješenjem imenuje posebnu komisiju koja vrši provjere i sačinjava mišljenje da li kancelarija imenovanog notara ispunjava uslove propisane Uputstvom o prostoru i opremi notarske kancelarije, najkasnije u roku od 30 dana od dana imenovanja notara.

(5) Ministar rješenjem određuje dan početka rada imenovanog notara najkasnije u roku od 30 dana nakon što primi mišljenje komisije iz stava 4. ovog člana i nakon što imenovani notar dostavi dokaze da je pribavio službeni pečat i da je zaključio osiguranje od odgovornosti u skladu sa članom 54. ovog zakona.

(6) Ministarstvo objavljuje datum početka rada notara u "Službenom glasniku Republike Srpske".

Član 25

Prestanak službe notara

(1) Služba notara prestaje:

1. smrću,

2. navršanjem 65 godina života,
  3. pismenim otkazom notara - danom donošenja konačnog rješenja o prestanku službe,
  4. ako bude osuđen za krivično djelo iz člana 20. stav 1. tačka 6. ovog zakona ili ako mu bude izrečena zabrana daljeg obavljanja službe notara, danom pravosnažnosti sudske odluke,
  5. ako bez valjanog razloga ne započne s radom u roku utvrđenom u stavu 4. člana 24. ovog zakona,
  6. kad na osnovu odluke disciplinskog organa izgubi pravo na obavljanje službe notara - danom donošenja konačne odluke disciplinskog organa,
  7. razrješenjem - danom donošenja konačnog rješenja o razrješenju.
- (2) Rješenje o prestanku službe notara, iz razloga utvrđenih u stavu 1. ovog člana, donosi ministar pravde, kada nastane razlog za prestanak službe.

Član 26

Razrješenje notara

(1) Notar će biti razriješen:

1. ako naknadno prestanu postojati pretpostavke za obavljanje notarske službe iz člana 23. stav 1. ovog zakona ili se naknadno utvrdi da prilikom imenovanja te pretpostavke nisu postojale,
2. ako zasnuje radni odnos ili ako počne koristiti starosnu ili invalidsku penziju ili počne obavljati neku drugu službu, odnosno ako nastanu razlozi navedeni u članu 51. ovog zakona,
3. ako mu sudskom odlukom bude oduzeta ili ograničena poslovna sposobnost,
4. ako usljed tjelesnog nedostatka, tjelesne ili duševne slabosti ili zbog bolesti postane trajno nesposoban za uredno obavljanje službe,
5. ako njegovi poslovni odnosi ili način vođenja poslova notara, odnosno njegove materijalne prilike ugrožavaju interese stranaka,
6. ako se nije osigurao od odgovornosti zaključivanjem ugovora o osiguranju ili ne plaća naknadu za osiguranje Notarskoj komori u skladu sa članom 54. ovog zakona,
7. ako godišnje nije pohađao najmanje dva kursa za usavršavanje notara priznata od strane Ministarstva.

(2) Rješenje o razrješenju donosi ministar nakon konsultacija sa Notarskom komorom, s tim da se prije donošenja rješenja notar mora saslušati i izjasniti o okolnostima za razrješenje.

(3) Protiv rješenja o razrješenju može se koristiti pravni lijek predviđen u st. 7. do 9. člana 23. ovog zakona.

Član 27

Gubljenje prava na upotrebu službenog naziva

Prestankom službe ili udaljenjem iz službe notar gubi ovlašćenje da nosi naziv "notar".

Član 28

Privremeno udaljavanje iz službe

(1) Notar može biti privremeno udaljen iz službe:

1. ako je protiv njega pokrenut postupak radi oduzimanja poslovne sposobnosti,
2. ako se ispune pretpostavke za razrješenje iz člana 26. ovog zakona ili ako je pokrenut postupak za razrješenje,
3. ako je protiv notara potvrđena optužnica za krivično djelo ili,
4. ako je u krivičnom postupku protiv notara izrečena mjera bezbjednosti zabrana obavljanja službe notara, a odluka o tome još nije postala pravosnažna.

(2) Ako je u krivičnom postupku protiv notara određen pritvor, za vrijeme trajanja pritvora nastupaju dejstva privremenog udaljavanja po sili zakona, bez izdavanja rješenja.

(3) Rješenje o privremenom udaljavanju notara iz službe donosi ministar po službenoj dužnosti.

Član 29

Posljedice privremenog udaljavanja iz službe

Za vrijeme privremenog udaljavanja iz službe, notar ne smije preduzimati nikakve službene radnje iz nadležnosti notara.

3. Vršilac dužnosti notara

Član 30

Vršilac dužnosti notara

(1) Ako je služba notara prestala, Ministarstvo može bez javnog konkursa odrediti vršioca dužnosti notara. Za vršioca dužnosti notara može biti postavljen samo drugi notar ili lice koje ispunjava uslove iz člana 20. ovog zakona.

- (2) Mandat vršioca dužnosti notara traje do imenovanja novog notara, a najduže šest mjeseci, s tim što u opravdanim slučajevima taj rok može biti produžen za još šest mjeseci.
- (3) Vršilac dužnosti notara preuzima sve spise, knjige i drugu dokumentaciju notara na čije mjesto je postavljen.
- (4) Zadatak vršioca dužnosti notara je da nastavi službene radnje koje je započeo notar, a nije ovlašćen poduzimati nove notarske poslove.
- (5) Vršilac dužnosti notara ima pravo da potražuje troškove ukoliko oni dospiju nakon preuzimanja poslova, a ukoliko je stranka platila notaru predujam za preduzimanje određene službene radnje, ima pravo taj predujam uračunati prilikom obračuna sa vršiocem dužnosti notara.
- (6) Vršenje dužnosti se obavlja na trošak i za račun Notarske komore, kojoj vršilac dužnosti notara podnosi obračun svoje djelatnosti i od nje dobija primjerenu naknadu za obavljene poslove notara.
- (7) Vršilac dužnosti notara koristi, ukoliko je neophodno, pečat notara čija je služba prestala, uz dodatak "vršilac dužnosti notara".
- (8) Odredbe člana 40. st. 1. i 2. i člana 41. stav 2. kao i odredbe ovog zakona o odgovornosti notara primjenjuju se i na vršioca dužnosti notara.
- (9) Ako lice koje je određeno za vršioca dužnosti notara još nije osigurano kao notar, osiguranje vršioca dužnosti preuzima Notarska komora u skladu sa članom 54. ovog zakona.

4. Notarski pomoćnik

Član 31

Notarski pomoćnik

- (1) U notarskoj kancelariji može biti zaposlen notarski pomoćnik.
- (2) Notarski pomoćnik se svojim radom osposobljava za kasnije samostalno vršenje poslova notara, kao i za polaganje notarskog ispita.

Član 32

Uslovi za službu notarskog pomoćnika

- (1) Za notarskog pomoćnika mogu biti primljena samo lica koja su svojim radnim i ljudskim kvalitetima dostojna ugleda djelatnosti notara.

(2) Izbor između više kandidata vrši se primjenom kriterijuma koji se odnose na lične i stručne kvalitete svakog kandidata, pri čemu se naročito uzimaju u obzir rezultati postignuti za vrijeme studija na pravnom fakultetu.

Član 33**

Potreba za notarskim pomoćnicima i uslovi za njihovo imenovanje

(1) *(prestalo da važi)*

(2) Za notarskog pomoćnika može biti imenovano samo lice koje ispunjava uslove iz člana 20. ovog zakona, osim uslova propisanih članom 20. tačka 5. ovog zakona.

Član 34

Konkurs za popunu mjesta notarskog pomoćnika

(1) Izbor notarskog pomoćnika vrši se konkursom.

(2) Konkurs organizuje i sprovodi Ministarstvo, ukoliko su za to ispunjeni uslovi iz člana 33. stav 1. ovog zakona, a to se utvrđuje nakon prijema godišnjih izvještaja o službenoj djelatnosti notara.

(3) Konkurs mora sadržavati sljedeće podatke: opšte uslove za imenovanje notarskog pomoćnika, rok podnošenja prijave i rok za obavlještavanje kandidata o rezultatu konkursa.

(4) Konkurs se obavezno objavljuje u najmanje jednom dnevnom listu i u "Službenom glasniku Republike Srpske".

(5) Rok za podnošenje prijave na konkurs iznosi 30 dana od posljednjeg objavljivanja konkursa u smislu stava 4. ovog člana.

Član 35

Postupak izbora notarskog pomoćnika

(1) Ministar dostavlja Notarskoj komori rang-listu kandidata koji ispunjavaju uslove navedene u konkursu, sa prijedlogom kandidata za notarskog pomoćnika, u roku od 15 dana od dana prijema te rang-liste od strane konkursne komisije.

(2) Notarska komora u roku od 30 dana nakon predočavanja liste kandidata donosi rješenje o izboru kandidata za notarskog pomoćnika.

(3) Kandidati koji ne budu izabrani za notarskog pomoćnika dobijaju pismeno obavještenje, koje sadrži razloge zbog kojih oni nisu izabrani, kao i podatke o kandidatu koji je izabran za notarskog pomoćnika.

(4) Protiv rješenja o izboru notarskog pomoćnika može se u roku od osam dana nakon prijema rješenja, odnosno obavještenja uložiti prigovor ministru pravde. Prigovor protiv rješenja o izboru kandidata za notarskog pomoćnika odlaže izvršenje rješenja o izboru notarskog pomoćnika.

(5) Ministar je dužan odlučiti o prigovoru u roku od 15 dana od dana prijema prigovora. Rješenje kojim je odlučeno o prigovoru je konačno.

(6) Protiv rješenja iz stava 5. ovog člana kandidat ima pravo na zaštitu svojih prava pred nadležnim sudom, odnosno pred drugim nadležnim organima, u skladu sa zakonom, u roku od 30 dana od dana prijema konačnog rješenja.

(7) Postupak izbora notarskog pomoćnika detaljnije se reguliše pravilnikom koji donosi ministar pravde.

Član 36

Položaj notarskog pomoćnika

(1) Status notarskog pomoćnika prestaje imenovanjem za notara ili otkazom ugovora o radu od strane Notarske komore. Ugovor o radu može se raskiniti na lični zahtjev notarskog pomoćnika.

(2) Odredbe člana 52. ovog zakona, shodno važe i za notarskog pomoćnika. Danom stupanja na posao notarski pomoćnik mora okončati eventualno postojeći drugi radni odnos.

Član 37

Poslovi notarskog pomoćnika

(1) Notarski pomoćnik može u notarskoj kancelariji obavljati, pod neposrednim nadzorom notara, sve poslove za koje je po zakonu ovlašćen notar.

(2) Notarski pomoćnik ne smije lično potpisivati notarske isprave ili zabilježbe o ovjeri.

(3) Notarski pomoćnik je dužan za vrijeme svoje službe u notarskoj kancelariji da se pridržava istih službenih i ostalih obaveza koje važe za notara.

Član 38**

Plata notarskog pomoćnika

(1) Notarski pomoćnik od dana stupanja na posao i za vrijeme trajanja službe ostvaruje primjerenu platu, kao i ostala prava u vezi sa radom kod notara od Notarske komore.

(2) *(prestalo da važi)*

(3) Aktom iz stava 2. ovog člana utvrđuje se i visina naknade koju je notar kome je upućen notarski pomoćnik na rad dužan plaćati Notarskoj komori.

5. Zamjenik notara

Član 39

Zamjenik notara

(1) Ako je notar spriječen duže od dvije sedmice u vršenju službe, obavezan je to odsustvovanje bez odlaganja prijaviti Ministarstvu. Ako ova spriječenost traje duže od jednog mjeseca, notaru je potrebno odobrenje Ministarstva. Odobrenje se izdaje samo ako se time ne ometa primjena i zaštita prava stranaka.

(2) Ako spriječenost notara traje duže od jednog mjeseca, notar mora zahtijevati postavljenje zamjenika notara, a ako notar ne podnese zahtjev za postavljenje zamjenika notara, ministar može i bez zahtjeva postaviti zamjenika notara.

(3) Na zahtjev notara, ministar može notaru postaviti zamjenika i za njegovo odsustvo ili spriječenost za rad koje će trajati i kraće od dvije sedmice. Postavljenje zamjenika notara može se izvršiti i unaprijed za sve slučajeve spriječenosti za rad notara koji nastupe tokom jedne kalendarske godine (takozvani stalni zamjenik notara).

(4) U slučaju privremenog udaljenja notara iz službe, zamjenik notara može biti postavljen i bez zahtjeva notara.

(5) Za zamjenika notara može biti postavljen samo notarski pomoćnik ili drugi notar.

(6) U odnosu na pitanja koja nisu regulisana u odredbama čl. 40. i 41. ovog zakona, primjenjuju se odredbe ovog zakona koje vrijede za notara, osim odredbi člana 54. ovog zakona.

Član 40

Postavljenje zamjenika notara

(1) Zamjenika notara bez konkursa postavlja pismenim rješenjem ministar.

(2) Zamjenik notara mora, ukoliko nije već ranije kao notar dao svečanu izjavu, prije početka rada dati svečanu izjavu. Ukoliko je već jednom kao zamjenik nekog notara dao svečanu izjavu, dovoljno je da se u rješenju izvrši uputa na ranije datu svečanu izjavu.

(3) Postavljeni zamjenik notara može se u svako doba opozvati.

Član 41

Prava i dužnosti zamjenika notara

- (1) Zamjenik notara obavlja službu kao notar i obavezan je na ispravama koje izdaje uz svoj potpis dopisati dodatak koji ga označava kao zamjenika i upotrebljavati pečat i štambilj notara koga zamjenjuje.
- (2) Zamjenik notara mora se uzdržavati od preduzimanja onih službenih radnji koje su zabranjene i notaru koga zamjenjuje.
- (3) Zamjenik notara vrši službu na trošak notara koga zamjenjuje i notar je obavezan zamjeniku notara isplatiti primjerenu naknadu za rad.
- (4) Službena ovlaštenja zamjenika notara počinju sa preuzimanjem službe i prestaju, ako se postavljenje prethodno ne opozove, sa predajom službe notaru. Za vrijeme tog perioda notar se mora uzdržavati od obavljanja svoje službe.
- (5) Oštećenju stranci zbog povrede službene dužnosti zamjenika notara, pored zamjenika, odgovara i notar kao solidarni dužnik. U odnosima između notara i zamjenika notara obavezan je samo zamjenik notara.

6. Stručni saradnik u kancelariji notara

Član 42

Stručni saradnik

- (1) Notar može zaposliti stručnog saradnika, koji ima položen pravosudni ispit u skladu sa članom 20. tačka 4. ovog zakona.
- (2) Stručni saradnik za vrijeme trajanja službe ostvaruje platu i ostala prava iz radnog odnosa kod notara, a u skladu sa shodnom primjenom zakona i drugih propisa Republike Srpske koji se odnose na radne odnose i plate službenika organa uprave.

7. Prava i dužnosti notara

Član 43

Mjesto obavljanja službe notara

- (1) Notar obavlja službu isključivo u svom službenom sjedištu.
- (2) Notar obavlja službu isključivo u notarskoj kancelariji.
- (3) Notarska kancelarija u pogledu prostorija i opreme obavezno ispunjava uslove propisane Uputstvom o prostoru i opremi notarske kancelarije, koje donosi ministar.
- (4) Izuzetno od stava 2. ovog člana, notar može obaviti pojedine poslove van notarske kancelarije u slučajevima:

1. ako je to propisano posebnim zakonom ili
2. ako za to postoje opravdani razlozi, o čemu notar obavještava Notarsku komoru.

(5) Notar može imati samo jednu kancelariju.

Član 44

Radno vrijeme

Redovno radno vrijeme notara određuje rješenjem Notarska komora. Notar može, prema potrebi, službene radnje preduzimati i izvan utvrđenog radnog vremena.

Član 45

Obaveza preduzimanja službenih radnji

Notar je obavezan preduzimati sve službene radnje iz oblasti zakonom utvrđene nadležnosti i ne smije bez valjanog razloga odbiti preduzimanje službenih radnji.

Član 46

Izuzeće notara

(1) Notar ne smije djelovati ako postoje sumnje u njegovu nepristrasnost. U pogledu izuzeća notara od preduzimanja službene radnje primjenjuju se odredbe Zakona o opštem upravnom postupku, koje se odnose na izuzeće nekog službenog lica.

(2) U slučaju sumnje o tome da li postoje razlozi za izuzeće, notar je obavezan odbiti preduzimanje službene radnje.

(3) O izuzeću notara, vršioca dužnosti notara, zamjenika notara ili notarskog pomoćnika odlučuje ministar na prijedlog stranke ili notara.

(4) Službene radnje koje su protivno stavu 1. ovog člana preduzeli notar, notarski pomoćnik, vršilac dužnosti notara ili zamjenik notara ništavne su.

Član 47

Zabrana učestvovanja

Notar ne smije učestvovati u aktivnostima pravnih lica ili ortaklucima koji su nespojivi sa njegovom službom.

Član 48

Odbijanje službene radnje

(1) Notar je obavezan odbiti obavljanje službene radnje:

1. ako se radnja odnosi na pitanje koje ne spada u nadležnost notara,
2. ako je radnja nespojiva sa njegovom službom, naročito ako se njegovo učešće zahtijeva radi postizanja očigledno nedopuštenog ili nepoštenog cilja,
3. ako utvrdi da je radnja prema zakonu nedopuštena, za koju sumnja da je stranka preduzima prividno ili da bi izbjegla zakonske obaveze ili da bi protivpravno oštetila treće lice,
4. ako utvrdi da stranka nema poslovnu sposobnost ili iz drugog zakonskog razloga ne može punovažno zaključivati pravne poslove, ili ako zakonski zastupnik ili punomoćnik stranke nema poslovnu sposobnost ili ovlaštenje za preduzimanje konkretnog pravnog posla,
5. ako raspolaže činjenicama da stranka nema ozbiljnu i slobodnu volju da zaključi određeni posao i
6. ako iz okolnosti slučaja i činjenica kojima raspolaže utvrdi da konkretan pravni posao:
  - neće proizvesti pravno dejstvo,
  - da nije dopušten ili
  - da je u suprotnosti sa prinudnim propisima, javnim poretkom ili dobrim običajima.

(2) Notar ne smije kod zaključivanja pravnih poslova posredovati između stranaka niti u vezi sa nekom službenom radnjom preuzeti jemstvo ili drugo obezbjeđenje za stranku.

(3) Notar je obavezan voditi računa da se ni lica koja su kod njega zaposlena ne bave takvim poslovima. Ministar će utvrditi formular na kome će saradnici notara dati izjavu u vezi sa zabranom učestvovanja.

Član 49

Obaveza čuvanja službene tajne

(1) Notar je obavezan čuvati kao službenu tajnu ono za što je saznao u obavljanju svoje službe, osim ako iz zakona, volje stranaka ili sadržaja pravnog posla ne proizilazi što drugo.

(2) Na čuvanje službene tajne iz stava 1. ovog člana obavezna su i lica zaposlena u kancelariji notara. Ministar će utvrditi formular za odgovarajuću izjavu saradnika notara.

(3) Stranke mogu notara osloboditi obaveze čuvanja službene tajne.

(4) Obaveza čuvanja službene tajne postoji i nakon prestanka službe notara.

(5) Izuzetak od stava 1. ovog člana predstavlja postupanje notara po zahtjevu Poreske uprave, tužilaštva ili drugog nadležnog organa za dostavu podataka ili dokumentacije u skladu sa zakonom.

Član 50

Zajedničko obavljanje službe

(1) Notari koji su postavljeni u istom službenom sjedištu, radi zajedničkog obavljanja službe, mogu se povezivati i imati zajedničke prostorije (kancelarije) za rad, ako time nije ugroženo lično obavljanje službe sa ličnom odgovornošću, kao i nezavisnost i nepristrasnost notara.

(2) Povezivanje radi zajedničkog vršenja službe ili radi zajedničkog korišćenja istih prostorija za smještaj kancelarija dopušteno je samo ako time nije ugroženo lično obavljanje službe s ličnom odgovornošću, nezavisnost i nepristrasnost notara.

Član 51

Profesionalno obavljanje službe

(1) Notar ne može istovremeno biti advokat.

(2) Notar ne smije istovremeno biti u nekoj drugoj profesionalnoj službi ili imati neko drugo profesionalno zaposlenje.

(3) Zabrana iz stava 2. ovog člana ne odnosi se na obavljanje službe izvršioca testamenta, staraoca ili neke druge slične službe zasnovane na odluci nadležnog organa.

(4) Zabrana se ne odnosi ni na obavljanje naučne, umjetničke ili predavačke djelatnosti, te na obavljanje dužnosti u Notarskoj komori i u međunarodnim udruženjima notara.

Član 52

Dopunska djelatnost

(1) Notar ne može za bilo kakvu naknadu ili platu obavljati dopunsku djelatnost u nekom organu, privrednom društvu i drugim pravnim licima koja ostvaruju dobit (u daljem tekstu: pravno lice) niti može biti član uprave ili nekog drugog organa u pravnom licu.

(2) Notar može obavljati neku dopunsku djelatnost samo ako ona nije u suprotnosti sa njegovom službom i ako mu to odobri ministar.

8. Nadoknada štete

Član 53

Nadoknada štete

(1) Notar je dužan nadoknaditi štetu koju je drugom prouzrokovao povredom svoje službene dužnosti.

(2) Za prouzrokovanu štetu notar odgovara po opštim pravilima za nadoknadu štete.

(3) Notar odgovara i za štetu koju je prouzrokovao notarski pomoćnik ili drugo zaposleno lice u njegovoj kancelariji. Notar odgovara za štetu koju učini zamjenik notara u skladu sa odredbama člana 41. stav 5. ovog zakona.

Član 54

Osiguranje od odgovornosti

(1) Notar je dužan prije početka rada da se osigura od odgovornosti za štetu koju bi mogao počinuti trećim licima obavljanjem svoje službene dužnosti. To osiguranje obuhvata i osiguranje od odgovornosti za radnje zamjenika notara, notarskog pomoćnika i drugih lica zaposlenih u notarskoj kancelariji.

(2) U uslovima osiguranja može se predvidjeti da štetu do određenog iznosa nadoknađuje notar direktno.

(3) Osiguranje od odgovornosti vrši se tako što svaki notar treba da zaključi ugovor o osiguranju s odgovarajućim društvom za osiguranje (osiguravajuće društvo) i da to osiguranje uredno i blagovremeno produžava. Osigurana suma iznosi najmanje 250.000 KM za svaki osigurani slučaj.

(4) Uslove osiguranja zajednički utvrđuju osiguravajuća društva u Republici Srpskoj i Notarska komora.

(5) Smatraće se da je notar zaključio ugovor o osiguranju od odgovornosti kada je podnio zahtjev za osiguranje osiguravajućem društvu.

(6) Notarska komora može preuzeti osiguranje od odgovornosti svih notara u Republici Srpskoj, s tim što su u tom slučaju notari dužni Notarskoj komori plaćati naknadu za utvrđenu visinu osiguranja od odgovornosti.

(7) Ako se u postupku utvrdi da je notar štetu trećim licima počinio namjerno ili iz krajnje nepažnje, osiguravajuće društvo koje je nadoknadilo tu štetu ima pravo regresa prema notararu.

9. Pečat i štambilj notara

Član 55

Pečat i štambilj

(1) Notar ima pečat i štambilj.

(2) Oblik, sadržaj, način izdavanja, korišćenje i čuvanje pečata i štambilja notara uređuje svojim propisom ministar.

Član 56

Službeni potpis notara

Notar je obavezan dostaviti predsjedniku osnovnog suda koji je nadležan za njegovo službeno sjedište, službeni potpis koji on upotrebljava prilikom preduzimanja službenih radnji. Notar mora uz potpis navesti i svoje službeno svojstvo.

III - NOTARSKA KOMORA

Član 57

Notarska komora

(1) Svi notari sa teritorije Republike Srpske obavezno se organizuju u Notarsku komoru.

(2) Notarska komora ima svojstvo pravnog lica.

(3) Sjedište Notarske komore je u Banjoj Luci.

(4) Notarska komora se upisuje u nadležni registar Ministarstva.

Član 58

Zadaci i organizacija Komore

(1) Notarska komora predstavlja notare kod nadležnih organa vlasti, čuva ugled, čast i prava notara i stara se da notari savjesno i odgovorno i u skladu sa zakonom obavljaju službu notara.

(2) Notarska komora izvršava zadatke koji su joj zakonom i drugim propisima stavljeni u nadležnost, a može izvršavati i druge zadatke koji odgovaraju svrsi njenog osnivanja.

(3) Ako drugačije nije određeno ovim zakonom, organizacija, nadležnost, broj, sastav, način izbora i prava i dužnosti organa Notarska komore i druga pitanja od značaja za organizaciju i rad Notarske komore uređuju se statutom Notarske komore.

(4) Statut Notarske komore donosi Skupština Komore, uz saglasnost ministra.

Član 59

Izvještaj o radu

Notarska komora je obavezna svake godine podnijeti Ministarstvu izvještaj o svom radu, te svoje stavove o stanju u notarskim kancelarijama, kao i o mjerama koje bi trebalo preduzeti radi unapređenja tog stanja.

Član 60

Doprinosi za Notarsku komoru

Notarska komora se finansira od doprinosa koje uplaćuju notari u iznosu koji utvrdi Skupština Notarske komore.

Član 61

Ovlašćenja Notarske komore

Notarska komora ima pravo da u skladu sa ovim zakonom i statutom Notarske komore, donosi opšte akte koji su za notare obavezujući.

Član 62

Pravni lijek protiv odluka Notarske komore

Protiv konačnih odluka organa Notarske komore kojima se odlučuje o pravima i dužnostima notara, zamjenika notara, notarskih pomoćnika i drugih lica na radu kod notara, može se voditi spor kod nadležnog suda u roku od 30 dana od dana prijema konačne odluke.

Član 63

Organizacija i registracija

Organizacija i registracija Notarske komore vrši se u skladu sa Zakonom o udruženjima i fondacijama.

IV - NADLEŽNOSTI NOTARA

Član 64

Poslovi notara

(1) Notar je nadležan da preduzima notarsku obradu isprava, izdaje potvrde, kao i da ovjerava potpise, rukoznake i prepise.

(2) Notar može obavljati ostale poslove koji su mu prema ovom zakonu dopušteni.

Član 65

Notarska obrada isprave

(1) Notarska obrada isprave znači da je isprava u cijelosti sačinjena od strane notara u skladu sa odredbama čl. 70. do 84. ovog zakona i time dokazuje u ispravi zapisane izjave koje su stranke dale pred notarom i koje su one svojim potpisom odobrile.

(2) Stav 1. ovog člana ne isključuje mogućnost da nacrt teksta isprave mogu sačiniti stranke ili njihovi zakonski zastupnici.

Član 66

Ovjera i potvrda

Ovjera i potvrda znači da je isprava sačinjena u skladu sa odredbama čl. 87. do 96. ovog zakona.

Član 67

Nalog suda ili organa vlasti

Sud ili drugi organ vlasti mogu notar, uz njegovu saglasnost, povjeriti vršenje i drugih poslova, koji su u saglasnosti sa njegovom djelatnošću. Tu spadaju naročito:

1. popis i pečačenje ostavinske imovine i stečajne mase,
2. procjene i javne prodaje /licitacije/ pokretnih stvari i nekretnina u vanparničnom postupku, naročito dobrovoljne prodaje,
3. razdioba prodajne cijene u izvršnom postupku.

V - OBAVEZE NOTARSKJE OBRADJE ISPRAVA I NOTARSKIH POTVRDA

Član 68

Pravni poslovi za koje je obavezna notarska obrada isprava

(1) Pravni poslovi koji za svoju pravnu valjanost zahtijevaju notarsku obradu isprava odnose se na:

1. pravne poslove o regulisanju imovinskih odnosa između bračnih drugova, kao i između lica koja žive u vanbračnoj životnoj zajednici,
2. raspolaganja imovinom maloljetnih i poslovno nesposobnih lica,

3. pravne poslove kojima se obećava neko činjenje kao poklon, s tim što se nedostatak notarske forme u ovom slučaju nadomješta izvršenjem obećanog činjenja,

4. pravne poslove čiji je predmet prenos ili sticanje vlasništva ili drugih stvarnih prava na nekretninama,

5. osnivačka akta privrednih društava.

(2) Izuzetno od stava 1. t. 4. i 5. ovog člana, notarskoj obradi ne podliježu pravni poslovi koje međusobno zaključuju Republika Srpska i jedinice lokalne samouprave, kao i ugovori između jedinica lokalne samo uprave, čiji je predmet sticanje prava vlasništva i drugih stvarnih prava i osnivački akti privrednih društava, ako je osnivač Republika Srpska ili jedinica lokalne samo uprave.

(3) Pravni poslovi za koje protivno stavu 1. ovog člana nisu sačinjene notarski obrađene isprave ništavni su.

(4) Nezavisno od odredbe stava 1. ovog člana, obaveze notarske obrade isprava mogu biti predviđene i u drugim zakonima.

(5) Stranke imaju pravo zahtijevati notarsku obradu isprava i za druge pravne poslove koji nisu navedeni u stavu 1. t. 1. do 5. ovog člana.

(6) Odredbe ovog člana vrijede samo tako dugo dok ne budu zamijenjene posebnom regulativom o obavezi notarske obrade isprava, koja ih izričito u cjelini ili u dijelovima stavlja van snage.

(7) Pripremu akata za notarsku obradu i ovjeru isprava, kao i za zastupanja stranaka pred notarima, mogu vršiti advokati.

Član 68a

Ovlašćenje notara

Ukoliko su stranke ugovorom ili po drugoj notarskoj ispravi ovlastile notara da može u ime njih izvršiti određene radnje, kao što je zahtjev za upis prava vlasništva i drugih stvarnih prava i slično, takve radnje će notar izvršiti u granicama ovlašćenja iz notarske isprave, bez izdavanja posebne punomoći.

Član 69

Pravni poslovi za koje je obavezna notarska potvrda

(1) Potvrđivanje statuta kao i sve izmjene statuta privrednih društava zahtijevaju notarsku potvrdu.

(2) Utvrđivanje statuta kao i izmjena statuta, koji nisu notarski potvrđeni, ništavni su.

(3) Nezavisno od odredbe stava 1. ovog člana, obaveze notarskih potvrda mogu biti predviđene i u drugim zakonima.

(4) Odredbe ovog člana vrijede samo tako dugo dok ne budu zamijenjene posebnom regulativom o obavezi notarskih potvrda koja ih izričito u cjelini ili u dijelovima stavlja van snage.

VI - PRAVILA POSTUPKA O NAČINU POSLOVANJA NOTARA

1. Notarski obrađene isprave

Član 70

Sadržaj originala notarske isprave

Original notarski obrađene isprave (u daljem tekstu: original) mora sadržavati:

1. podatke o notaru koji učestvuje u sastavljanju originala (prezime, ime i sjedište notara),
2. podatke (kod fizičkih lica - prezime, ime, JMBG, zanimanje i adresa, odnosno kod pravnih lica - firma, sjedište i zastupanje) o strankama, te podatke o eventualnim svjedocima i tumačima/prevodiocima,
3. način na koji je utvrđen identitet lica pod tačkom 2. ovog člana,
4. tekst pravnog posla s naznakom eventualnih punomoći i priloga,
5. napomenu da je original strankama pročitani ili da je postupljeno po odredbama člana 82. stav 2., člana 83. stav 1. i člana 84. ovog zakona,
6. dan, mjesec, godinu i mjesto, a kada to zakon ili stranke zahtijevaju, i čas kada je original sastavljen,
7. potpis lica pod t. 1. i 2. ovog člana i pečat notara koji je sastavio original.

Član 71

Način pisanja originala

- (1) Originali se moraju napisati elektronskim sredstvom pisanja ili drugim sredstvom pisanja, jasno i čitko. Izuzetno, originali se mogu pisati rukopisom, i to samo trajnom tintom.
- (2) Kratice u originalu smiju se upotrebljavati samo ako su uobičajene ili opštepoznate, s tim da se prazna mjesta u tekstu popunjavaju crtama.

Član 72

Potpis i pečat

(1) Notar je obavezan original svojeručno na njegovom kraju potpisati svojim imenom i dodatkom "notar". Pored potpisa staviće svoj službeni pečat. Na kraj originala, ali iznad potpisa notara, stavljaju se i potpisi stranaka, te svjedoka, ako su i oni učestvovali u sastavljanju originala.

(2) Ako stranka ne zna pisati, to će se u originalu naznačiti. Ako stranka ne može pisati, u originalu će se naznačiti i razlog zbog čega ne može pisati.

Član 73

Izmjene i dopune i ispravka greške

(1) Ako se u originalu moraju izvršiti izmjene ili dopune, to će se učiniti na kraju originala, s tim što se mora navesti na koji se dio teksta originala izmjene ili dopune odnose. Izmjene i dopune potpisaoće stranke i notar, ako su te izmjene i dopune unesene u original nakon što je on potpisan.

(2) Notar vrši ispravku očigledne greške nastale prilikom sastavljanja notarski obrađene isprave, po ovlaštenju ili na zahtjev stranke, bez prava na nagradu i naknadu za svoj rad.

Član 74

Precrtavanje riječi

(1) U originalu se ne smije ništa brisati.

(2) Ako treba koju riječ precrtati, to će se učiniti tako da ona ostane čitka. Broj precrtanih riječi napisaoće se na kraju originala s oznakom strane i reda originala i broja precrtanih riječi. Takvu napomenu stranke će potpisati po pravilima koja vrijede za potpisivanje izmjena i dopuna u originalu.

Član 75

Postupak notarske obrade isprave

(1) U okviru postupka notarske obrade isprave notar mora provjeriti da li su stranke sposobne i ovlaštene za preduzimanje i zaključivanje pravnog posla.

(2) Notar mora ispitati pravu volju stranaka, objasniti situaciju, stranke poučiti o pravnim posljedicama posla i njihove izjave jasno i nedvosmisleno pismeno sastaviti u obliku notarskog originala. Pri tome notar mora paziti da se isključe zabune i sumnje, kao i da neiskusne i nevješte stranke ne budu oštećene.

(3) Original se mora strankama pročitati u prisustvu notara, neposrednim pitanjima notar se uvjerava da sadržaj originala odgovara volji stranaka, nakon toga stranke moraju odobriti i

svojeručno potpisati taj original. U originalu se mora, prije potpisa stranaka, konstatovati da se tako postupilo.

(4) Prilozi se takođe moraju uvijek pročitati, osim ako se stranke ne odreknu tog prava i izjave da su upoznate sa sadržajem priloga. Ovo mora biti zabilježeno u originalu. Sastavljanje originala može se vršiti samo onda kada prilikom čitanja originala prilozi stoje na raspolaganju strankama.

Član 76

Obaveza upozoravanja i pouke

(1) Ako stranke hoće da se u original unesu nejasne, nerazgovijetne ili dvosmislene izjave, koje bi mogle dati povoda sporovima, ili ne bi imale namjeravani učinak, ili ne bi mogle proizvesti željeno pravno dejstvo, ili bi se opravdano moglo smatrati da im je svrha da se neka od stranaka ošteti, notar će upozoriti na to stranke i dati im odgovarajuće pouke.

(2) Ako stranke ostanu kod izjava iz stava 1. ovog člana, notar je obavezan da odbije sačinjavanje isprave i o tome sačinjava službenu zabilješku koju zadržava u svojoj arhivi.

(3) Primjerak službene zabilješke iz stava 2. ovog člana notar predaje strankama i dostavlja Notarskoj komori.

Član 77

Utvrđivanje identiteta

(1) Ako notar ne poznaje stranke lično i po imenu, njihov identitet utvrdiće ličnom kartom ili pasošem, ili drugim ličnim dokumentom. Ako ni to nije moguće, njihov identitet mora posvjedočiti drugi notar ili dva svjedoka.

(2) U originalu notar će navesti da li poznaje stranke, odnosno na koji je način utvrdio njihov identitet, uz tačno navođenje imena, zanimanja i prebivališta svjedoka, datuma i broja isprave upotrijebljene za utvrđivanje identiteta i organa vlasti koji je tu ispravu izdao.

Član 78

Pozivanje svjedoka

(1) Dva svjedoka su potrebna pri sastavljanju notarskog originala, ako je neka od stranaka nepismena.

(2) U ostalim slučajevima zavisice od notara i stranaka da li će pri sastavljanju notarskog originala biti pozvani svjedoci.

(3) Umjesto dva svjedoka, može se pozvati bilo koji drugi notar.

Član 79

Uslovi u ličnosti svjedoka

(1) Svjedoci moraju biti punoljetni i znati jedan od službenih jezika, s tim da jedan od svjedoka mora znati čitati i pisati.

(2) Identitet svjedoka utvrđuje se na način predviđen u odredbama člana 77. ovog zakona.

Član 80

Lica koja ne mogu biti svjedoci

Svjedoci ne mogu biti:

1. lica koja ne mogu valjano svjedočiti usljed svojih duševnih ili tjelesnih nedostataka,
2. lica koja su zaposlena kod notara koji obavlja službenu radnju,
3. lica koja mogu imati neku korist od posla čije zaključivanje posvjedočuju,
4. lica koja sa strankom ili s onim koji bi nakon notarske radnje trebalo da dobije neku korist, ili sa samim notarom stoje u odnosu zbog kojeg se može tražiti izuzeće notara.

Član 81

Prisustvo svjedoka

(1) Ako zakonom nije drugačije određeno, svjedoci ili drugi notar moraju biti prisutni najkasnije kada notar čita strankama original i kad ga oni potpisuju.

(2) Ako to stranke zahtijevaju, svjedoci mogu biti, ako šta drugo nije za pojedine slučajeve određeno, isključeni za vrijeme čitanja originala, ali u tom slučaju stranke moraju potpisati original u prisustvu svjedoka i izjaviti da su original pročitale ili da im je bio pročitao i da odgovara njihovoj volji. Sve će se to naznačiti u notarskom originalu.

Član 82

Gluha, nijema ili gluhonijema stranka koja je pismena

(1) Gluha stranka koja zna čitati mora sama pročitati original i izričito izjaviti da ga je pročitala i da odgovara njenoj volji.

(2) Nijema ili gluhonijema stranka koja zna čitati i pisati mora na originalu svojeručno napisati da ga je pročitala i da ga odobrava. Te izjave moraju se unijeti u original ispred potpisa.

(3) U originalu mora biti naznačeno da se postupilo prema odredbama st. 1. i 2. ovoga člana.

Član 83

Gluha, nijema, slijepa ili gluho nijema stranka koja je nepismena

(1) Ako gluha stranka ne zna čitati ili ako nijema ili gluho nijema stranka ne zna čitati i pisati, mora se osim svjedoka pozvati i jedno lice njenog povjerenja koje se s njome može znacima sporazumjeti. To lice mora imati svojstvo svjedoka i ne mora znati čitati i pisati. To lice može biti u srodstvu s gluhom, nijemom ili gluho nijemom strankom, ako nije lično zainteresovano u pravnom poslu koji je predmet originala.

(2) Ako je neka od stranaka slijepa, gluha ili nijema, svjedoci moraju biti prisutni kada stranke daju izjavu o raspolaganjima koja će se unijeti u original, zatim prilikom čitanja cijelog originala strankama, ili kad ga oni sami čitaju te onda kada stranke izjavljuju svoj pristanak i kad potpisuju original. To će se naznačiti u originalu.

(3) Notar se mora uvjeriti da li se lice povjerenja zna putem znakova sporazumjeti s gluhom, nijemom ili gluho nijemom strankom i u originalu navesti da se u to uvjerio.

Član 84

Tumač

(1) Ako neka od stranaka ne zna ni jedan od službenih jezika, mora se, pored svjedoka iz člana 78. stav 1. ovog zakona, pozvati i sudski tumač (prevodilac). U originalu će se naznačiti da se tako postupilo.

(2) Tumač može biti i lice zaposleno kod notara, ali mora imati sva druga svojstva svjedoka.

(3) Tumač nije potreban ako notar i oba svjedoka, odnosno drugi notar vladaju jezikom stranke iz stava 1. ovog člana.

(4) U slučaju iz stava 3. ovoga člana, svjedoci se ne mogu isključiti za vrijeme čitanja originala. U originalu će se naznačiti zašto nije pozvan tumač.

(5) Kad je tumač potreban, notar će nastojati da preko njega sazna pravu volju stranaka, i prema toj volji na jednom od službenih jezika sastaviti original, koji će tumač prevesti strankama. Ako to stranka traži, napisaće se prevod originala na jezik stranke i priložiti uz original.

(6) Notar treba da upozori stranke da mogu zahtijevati pismeni prevod i prilaganje uz original. U originalu treba biti navedeno da se ovako postupilo i da li su se stranke odrekle tog prava.

Član 85

Izvršna isprava

(1) Notarski obrađene isprave su izvršne isprave ukoliko su sačinjene u propisanoj formi i ako su sastavljene o nekom pravu potraživanja, koje ima za predmet plaćanje neke određene sume novca ili davanje određene količine drugih zamjenjivih stvari ili vrijednosnih papira, a dužnik je u ispravi pristao na izvršenje bez odlaganja.

(2) Na osnovu notarski obrađene isprave kojom je u javnom registru nepokretnosti upisana hipoteka na određenoj nepokretnosti može se, u svrhu plaćanja obezbijedenog potraživanja, neposredno nakon dospelosti, zahtijevati izvršenje na toj nepokretnosti, ako je dužnik na ovo izričito pristao.

(3) Za izvršnost isprava iz st. 1. i 2. ovog člana nije potrebna nikakva dalja aktivnost izvršnog suda.

Član 86

Pobijanje izvršenja

Izvršenje isprave notara može se pobijati po odredbama zakona kojim je regulisan izvršni postupak.

2. Notarske potvrde i ovjere

Član 87

Potvrde i ovjere

(1) O stvarima koje su regulisane u čl. 88. do 96. ovog zakona notar izdaje potvrde ili ovjere.

(2) Ako odredbama čl. 88. do 96. ovog zakona nije propisano nešta drugo, kod potvrda i ovjera je, umjesto originala u smislu člana 70. ovog zakona, dovoljna isprava koja mora sadržavati svjedočenje notara, njegov potpis, pečat, kao i mjesto i datum izdavanja.

Član 88

Ovjera prepisa

(1) Notar će ovjeriti samo prepis koji je sastavljen u notarskoj kancelariji, odnosno sačinjen uz pomoć aparata za fotokopiranje u notarskoj kancelariji. S prepisom je izjednačena fotokopija isprave.

(2) Prepis se mora slagati s ispravom i u pravopisu, interpunkciji i skraćivanju riječi. Ako su u ispravi neka mjesta prepravljena, brisana, precrtana, umetnuta ili dodana, mora se to u ovjeri navesti. U ovjeri će se navesti i da li je isprava poderana, oštećena, ili inače po vanjskom obliku očigledno sumnjiva, osim ako to već nije vidljivo iz samog prepisa ili fotokopije.

(3) Notar mora tačno uporediti prepis s ispravom i ako utvrdi da se slaže, potvrdiće to na samom prepisu, a uz to će navesti da je to prepis isprave koju je stranka označila kao original, ili da je to prepis ovjerenog prepisa isprave, da li su i u kojoj su formi plaćene takse, da li je pisan rukom ili mašinom ili nekim drugim mehaničkim ili hemijskim sredstvom, olovkom ili perom, i gdje se, po njegovom znanju ili po tvrđenju stranke, nalazi original, a ako ga je stranka donijela, ime i prebivalište te stranke.

(4) Ako se na ispravi nalazi neka primjedba ili klauzula, i ona će se unijeti u prepis.

(5) Kad se ovjerava prepis jednog dijela isprave ili izvod iz neke isprave, iz prepisa se mora jasno naznačiti koji su dijelovi isprave ostali neprepisani.

Član 89

Ovjera izvoda iz trgovačkih ili poslovnih knjiga

Pri ovjeri izvoda iz trgovačkih ili poslovnih knjiga notar će uporediti izvod s odnosnim stavkama izvorne knjige i napisati na izvodu klauzulu ovjere s primjedbom da se izvod potpuno slaže s odgovarajućim stavkama izvorne knjige. U izvodu će se naznačiti datum pregleda trgovačke, odnosno poslovne knjige.

Član 90

Ovjera potpisa

(1) Notar može potvrditi da je stranka u njegovoj prisutnosti svojeručno potpisala pismeno, ili svoj potpis na njega stavila, ili da je potpis koji je već na pismenu pred njim priznala kao svoj.

(2) Identitet stranke mora se utvrditi u skladu s odredbama člana 77. ovog zakona.

(3) Ovjera će se staviti na originalnom pismenu uz naznaku na koji je način utvrđen identitet i dodatak da je potpis istinit, te onda staviti datum, potpis i službeni pečat notara.

(4) Notar je dužan provjeriti pismeno samo u smislu da li po zakonu postoje razlozi za odbijanje vršenja službene radnje.

(5) Ukoliko su ispunjeni uslovi stava 4. ovog člana, notar može ovjeriti i potpis na pismenu koje nije sastavljeno na službenom jeziku.

(6) Ako je stranka slijepa ili ako ne zna da čita, notar će joj pročitati pismeno prije nego što ovjeri potpis, a ako notar ne zna jezik na kome je pismeno napisano, pismeno će pročitati sudski tumač, što će se navesti u ovjeri.

(7) Ako se ovjerava potpis lica kao zastupnika pravnog lica ili organa, notar može u ovjeri potvrditi da se to lice potpisalo za pravno lice ili organ samo ako je notar prethodno utvrdio da je to lice ovlašćeno da to učini.

Član 91

Potvrda o vremenu predočavanja pismena

(1) Vrijeme kad je pismeno notar u njegovoj prisutnosti kome drugom licu predočeno potvrđuje se na samom pismenu uz tačnu naznaku dana, mjeseca, godine, a ako to stranka zahtijeva, i časa.

(2) Ako to stranka zahtijeva, mora se utvrditi i identitet lica koje je pismeno predočilo i lica kome je pismeno predočeno. U potvrdi će se naznačiti na koji je način utvrđen identitet tih lica.

Član 92

Potvrda o životu nekog lica

(1) Notar može potvrditi da je neko lice živo, nakon što utvrdi identitet tog lica.

(2) U ispravi koja će se stranci izdati potvrđuje se da je to lice bilo pred notarom, uz naznaku dana, mjeseca i godine, a na zahtjev stranke, i časa, kad se to dogodilo i kako je utvrđen njegov identitet.

Član 93

Potvrda o ovlaštenju za zastupanje

(1) Notar je ovlašten da izda potvrdu o ovlaštenju za zastupanje ako to ovlaštenje proizilazi iz sudskog ili drugog registra. Takva potvrda ima istu dokaznu snagu kao i potvrda registarskog suda.

(2) Notar će potvrdu iz stava 1. ovoga člana izdati samo ako je prethodno obavio uvid u registar ili ovjereni izvod iz registra. U potvrdi će se naznačiti dan uvida u registar, odnosno dan izdavanja izvoda iz registra.

Član 94

Potvrde o drugim činjenicama iz registra

(1) Notar može izdati potvrdu o postojanju ili sjedištu nekog pravnog lica, o statusnim promjenama ili drugim pravno važnim činjenicama, ako one proizilaze iz javnog registra.

(2) U slučaju iz stava 1. ovoga člana notar je dužan postupati na način koji je propisan u članu 93. stav 2. ovog zakona.

Član 95

Potvrđivanje zaključaka organa pravnog lica

(1) Ako je notar pozvan da potvrdi zaključke skupštine ili sjednice nekog drugog organa pravnog lica, u zapisnik će unijeti dan i vrijeme sjednice, zatim će opisati sve što se u njegovom prisustvu događalo, predlagalo i izjavilo, ukoliko je to važno za prosuđivanje pravilnosti postupka, a posebno zaključke donijete na sjednici. On će potvrditi i sve drugo što je zakonom propisano.

(2) Zapisnik iz stava 1. ovoga člana potpisaće i lica koje je predsjedavalo sjednici.

(3) Na zahtjev se može utvrditi i identitet predsjednika i drugih lica koja su bila prisutna sastanku, a u zapisniku će se navesti kako je njihov identitet utvrđen.

Član 96

Potvrda drugih činjenica

(1) Na zahtjev zainteresovanih lica notar može potvrditi i činjenice koje su se dogodile u njegovom prisustvu, poput rasprava o ponudama, licitacije, žrijebanja ili izjave lica o činjenicama i stanjima za koje je notar sam ili uz učešće stručnih lica saznao.

(2) O potvrđivanju činjenica iz stava 1. ovoga člana notar će sastaviti zapisnik, u kome će se navesti mjesto, vrijeme, imena i adrese stranaka i drugih učesnika te tačan opis onoga što se u njegovom prisustvu dogodilo ili što je inače utvrdio. Zapisnik će potpisati svi učesnici. Ako neki od učesnika odbije da potpiše zapisnik, notar će to naznačiti u zapisniku.

(3) U zapisniku iz stava 2. ovoga člana posebno će se naznačiti kako je utvrđen identitet stranaka na koje se potvrda odnosi.

Član 97

Propisi o sudskom postupku

Odredbama čl. 88. do 96. ovog zakona ne dira se u propise kojima se uređuje nadležnost i postupak sudova za preduzimanje radnji na koje se te odredbe odnose.

3. Sprovedbeni propisi

Član 98

Sprovedbeni propisi

Ministar će donijeti propise koji će bliže odrediti način pisanja, označavanja, korigovanja grešaka, uvezivanje i obilježavanje isprava od više stranica, postupak izdavanja isprava kao i druga pitanja koja su od značaja za važenje notarskih isprava.

4. Čuvanje i izdavanje otpravaka i prepisa originala

Član 99

Čuvanje originala isprava

(1) Isprava koju je, u skladu s ovim zakonom, sačinio notar predstavlja original isprave koji čuva notar u svojoj arhivi. U toj arhivi notar čuva i sve druge isprave koje, u skladu sa zakonom, sačini u vršenju službe notara.

(2) Izuzetak od stava 1. ovog člana je testament sačinjen kod notara, koji notar predaje zavještaocu u originalu na njegov zahtjev ili za potrebe ostavinskog postupka nakon smrti zavještaoca.

Član 100

Otpravak originala

(1) Kad notar sačini original, obavezan je strankama izdati otpravak originala.

(2) Ukoliko su u pitanju pravni poslovi iz člana 68. stav 1. tačka 4) ovog zakona, notar je u obavezi da primjerak otpravka originala dostavi Poreskoj upravi Republike Srpske radi utvrđivanja i naplate poreza.

(3) Otpravak mora po obliku, formi, sadržaju i drugim pitanjima u cjelini odgovarati originalu, mora biti označen kao otpravak i u pravnom prometu zamjenjuje original.

(4) Ako je otpravak originala izdat jednom, ne može se više izdavati, ali se može izdati prepis originala.

Član 101

Izdavanje otpravaka originala

(1) Ako u originalu nije nešto drugo određeno, otpravak originala se može izdati samo:

1. licima koja su pravni posao sadržan u ispravi zaključila u svoje ime,
2. licima u ime kojih je taj pravni posao zaključen,
3. licima u korist kojih je taj pravni posao zaključen,
4. pravnim nasljednicima lica pod t. 1. do 3. stava 1. ovog člana.

(2) Ako su zbog prestanka rada notara notarske isprave, drugi spisi i dokumentacija predati na čuvanje sudu ili drugom organu vlasti ili drugom notaru, izdavanje isprava iz stava 1. ovog člana vrše ti organi, odnosno notar kod kojih se nalaze na čuvanju ti spisi, a za vrijeme rada zamjenika notara, isprave izdaje taj zamjenik.

Član 102

Otpravak originala u svrhu izvršenja

(1) Otpravak originala u svrhu izvršenja izdaje se licima koja su u originalu označena kao povjerioci, odnosno njihovim pravnim sljednicima, pod uslovom da je dokazano ispunjenje uslova za izvršnost originala.

(2) O izvršnom originalu može se, osim u slučajevima predviđenim u stavu 3. ovog člana, izdati samo jedan otpravak originala u svrhu izvršenja.

(3) Ponovni otpravak originala u svrhu izvršenja još neizvršenog otpravka originala iz stava 1. ovog člana, može se izdati samo:

1. ako sva lica iz člana 101. stav 1. t. 1. i 2. ovoga zakona ili njihovi pravni nasljednici na to pristanu. Taj pristanak mora biti notarski obrađen bilješkom na samom originalu potpisanom od stranke, ili posebnom ovjerenom ispravom, koja će se priložiti originalu,

2. ako je ranije izdati otpravak originala zbog nekog nedostatka vraćen notarar ili ako je uništen, oštećen ili na drugi način postao neupotrebljiv,

3. ako sud na čijem području notar ima svoje sjedište, na prijedlog stranke naredi da mu se izda ponovni otpravak originala. Takvu će naredbu sud izdati, ako stranka učini vjerovatnim da joj je potreban ponovni otpravak originala.

Član 103

Prepisi originala

Ako u samom originalu nije nešta drugo određeno, ovjereni i obični prepisi originala o pravnim poslovima među živima mogu se izdavati i svjedocima, licima koja iz tog pravnog posla ostvaruju određenu korist, zakonskim zastupnicima, te nasljednicima i drugim univerzalnim pravnim nasljednicima lica koja iz tog pravnog posla ostvaruju određenu pravnu korist, kad to oni zatraže. Tim će se licima dopustiti da mogu u svako doba razgledati te isprave.

Član 104

(brisan)

Član 105

Strane notarske isprave

(1) Notarske isprave izdate u inostranstvu imaju, uz uslov uzajamnosti, ista pravna dejstva kao i notarske isprave izdate po ovom zakonu.

(2) Strane notarske isprave ne mogu u Republici Srpskoj imati pravna dejstva koja nemaju po zakonu koji je za njihovo izdavanje bio mjerodavan u inostranstvu.

5. Pravna zaštita

Član 106

Postupak pravne zaštite

(1) Nezadovoljna stranka ima pravo pritužbe Ministarstvu zbog toga što notar nije preduzeo traženu službenu radnju, ili zbog toga što traženu radnju u sadržajnom ili formalnom pogledu nije preduzeo u skladu sa zakonom, ili zbog toga što odugovlači s njenim preduzimanjem.

(2) Ministarstvo je dužno rješenjem narediti notaru da preduzme traženu službenu radnju i odrediti mu rok za izvršenje te radnje. Notar je dužan postupiti po tom rješenju.

6. Preuzimanje isprava, novca i vrijednosnih papira radi čuvanja i predaje

Član 107

Čuvanje i predaja isprava

(1) Notar je dužan preuzeti na čuvanje isprave svih vrsta, s tim što je ovlašćen da odbije preuzeti na čuvanje onu ispravu za koju ocijeni da postoje opravdani razlozi za takvu odluku.

(2) O preuzimanju isprava sastaviće se zapisnik, u kojem će se navesti mjesto i vrijeme preuzimanja, prezime i ime, zanimanje i adresa onoga ko je ispravu predao, oznaka položene isprave, razlog zbog koga je položena i kome je treba izdati. Zapisnik će potpisati lice koje je ispravu predalo i notar. Na zapisnik će notar staviti svoj službeni pečat.

(3) Ako se isprava pošalje notaru pismom, o tome će se sastaviti zapisnik u skladu sa stavom 2. ovoga člana. Pismo zamjenjuje potpis lica koje je ispravu predalo.

(4) Notar će o preuzimanju isprave izdati potvrdu. Ako je isprava poslata poštom, potvrda će se poštom poslati pošiljaocu.

(5) Notar je dužan utvrditi identitet lica kome predaje ispravu u skladu sa odredbama člana 77. ovoga zakona. Primalac je dužan potvrditi primitak isprave svojim potpisom na zapisniku.

Član 108

Čuvanje gotovog novca i vrijednosnih papira

(1) Notar može preuzeti na čuvanje gotov novac, mjenice, čekove, javne obveznice i druge vrijednosne papire, a dužan ih je preuzeti samo onda kad su mu, povodom sastavljanja notarskog originala, predati zato da bi ih uručio određenom licu ili da bi ih položio kod određenog organa vlasti.

(2) Ako preuzimanje nije potvrđeno prilikom sastavljanja notarskog originala, o preuzimanju će se sastaviti zapisnik u kome će se tačno naznačiti brojevi upisnika i depozitne knjige, mjesto i vrijeme preuzimanja, odnosno oznaka i vrijednost iznosa novca, preuzetih papira, te ime lica koje ih je predalo i njegovu izjavu o tome šta s njima treba učiniti. Notar će o preuzimanju izdati stranci potvrdu u kojoj će specificirati novac i vrijednosne papire koji su mu predati.

(3) Sve preuzete isprave, vrijednosni papiri i novčani iznosi se upisuju u kartoteku depozita. Propise o vođenju kartoteke depozita donosi ministar.

(4) Ako se novac i vrijednosni papiri notaru pošalju pismom, o tome će notar sastaviti zapisnik, u skladu sa stavom 2. ovog člana. Pismo će se pričvrstiti uz zapisnik.

Član 109

Odvojeno čuvanje i predaja novca i vrijednosnih papira

(1) Vrijednosne papire, plemenite metale i druge dragocjenosti koje mu stranka povjeri na čuvanje, notar odlaže na čuvanje u depo, odnosno sef kod poslovne banke.

(2) Novac koji mu stranka povjeri na čuvanje, notar čuva na posebnom povjereničkom računu za druga lica, na način da se za svaki pravni posao otvara poseban povjerenički podračun na koji će se vršiti polog novca.

(3) Vrijednosni papiri, plemeniti metali i druge dragocjenosti, kao i novac koji stranka povjeri notaru na čuvanje ne mogu biti predmet prinudnog izvršenja protiv notara.

(4) Poseban račun iz stava 2. ovog člana notar može koristiti i za transakciju novca sa računa jedne stranke na račun druge stranke iz ugovora kod teretnih pravnih poslova.

(5) U slučaju iz stava 4. ovog člana, u ugovoru mora tačno biti naznačen račun druge stranke na koji je notar u obavezi da izvrši uplatu nakon isteka roka ili ispunjenja uslova koji je označen u ugovoru.

(6) Vrijednosne papire, plemenite metale i druge dragocjenosti iz stava 1. ovog člana notar predaje bez odlaganja nadležnom organu ili licu kome treba da se predaju, nakon što se utvrdi njegov identitet, a primalac će prijem potvrditi na spisu ili u depozitnoj knjizi.

(7) Novac iz stava 2. ovog člana notar će bez odlaganja položiti na žiro račun ili tekući račun nadležnog organa ili lica kome treba da se preda nakon što utvrdi njegov identitet.

Član 110

Obaveza vraćanja

(1) Ako notar ne može izvršiti predaju u određenom roku, može po proteku tog roka, a ako rok nije određen, najkasnije u roku od petnaest dana od dana preuzimanja, bez odlaganja vratiti

stranci preuzete vrijednosti ili, ako to nije moguće, može ih predati nadležnom sudu na čuvanje i o tome obavijestiti predavaoca preporučenim pismom ili na drugi vjerodostojan način.

(2) Depozit učinjen kod notara ima djelovanje sudskog depozita.

(3) Odredbe čl. 107. do 109. ovog zakona primijenit će se na odgovarajući način i u slučaju u kome notar kao sudski povjerenik preuzme ostavinske isprave, novac, vrijednosne papire ili dragocijenosti.

VII - POSLOVNE KNJIGE NOTARA

Član 111

Poslovne knjige i notarski spisi

(1) Notar vodi sljedeće poslovne knjige:

1. opšti poslovni upisnik, u koji se upisuju sve notarske isprave,
2. imenik lica koja su pred notarom predala neko raspolaganje za slučaj smrti s oznakom broja odnosnog spisa,
3. depozitnu knjigu o preuzetom i izdatom tuđem novcu, vrijednosnim papirima i dragocijenostima, u koju se, pored tačne oznake preuzetog depozita, treba unijeti ime i adresa deponenta te onoga kome se predmet treba predati,
4. upisnik poslova koje je sud ili neki drugi organ vlasti povjerio notar, s abecednim imenikom,
5. zajednički abecedni imenik stranaka za njegove upisnike, te za depozitnu knjigu.

(2) Ministar će propisati sadržaj, obrasce i način vođenja poslovnih knjiga iz stava 1. ovog člana.

(3) Nakon upisa posla u odgovarajuću poslovnu knjigu, notar formira notarski spis u skladu sa propisima koje donosi ministar pravde.

VIII - ČUVANJE ISPRAVA I SPISA

Član 112

Obaveza čuvanja

Notar je dužan sve notarske isprave koje je sam sastavio, kao i isprave koje je preuzeo na čuvanje čuvati pod ključem, odvojeno od drugih spisa.

Član 113

Predaja i čuvanje arhive u slučaju prestanka vršenja poslova notara

- (1) Ako notar prestaje sa vršenjem poslova, notarski spisi, poslovne knjige i sva druga dokumentacija predaje se u depozit Arhivu Republike Srpske, a pečate, štambilje, novac i vrijednosne papire preuzima na čuvanje Notarska komora.
- (2) Dokumentaciju i predmete iz stava 1. ovog člana zapisnički preuzima komisija, koju čini pet članova: jedan predstavnik Ministarstva, dva predstavnika Arhiva Republike Srpske, koje imenuje direktor, i dva predstavnika Notarske komore, koje imenuje ministar na prijedlog predsjednika Notarske komore.
- (3) Po preuzimanju dokumentacije od komisije iz stava 2. ovog člana, Notarska komora određuje mjesto čuvanja pečata, štambilja, novca i vrijednosnih papira, kao i lice koje će biti ovlašćeno da izdaje otpravke, odnosno prepise originala i druge izvode iz notarskih akata, do izbora novog notara.
- (4) Odredbe st. 1. do 3. ovog člana primjenjuju se i u slučaju privremenog udaljavanja notara iz službe, kao i izvršenja disciplinske kazne privremenog oduzimanja prava na obavljanje službe notara.
- (5) Postupak i način preuzimanja i čuvanja notarskih spisa, poslovnih knjiga i druge dokumentacije iz stava 1. ovog člana vrši se u skladu sa propisima o arhivskoj djelatnosti.
- (6) Postupak i način daljeg postupanja sa pečatima, štambiljima, novcem i vrijednosnim papirima iz stava 1. ovog člana, kao i postupak izdavanja otpravaka, odnosno prepisa originala i drugih izvoda iz notarskih akata, uređuje se pravilnikom koji donosi Notarska komora, uz prethodnu saglasnost ministra.
- (7) Troškove u vezi sa predajom građe u depozit i vraćanjem deponovane građe deponentu snosiće Notarska komora, koja će sa Arhivom Republike Srpske, uz prethodnu saglasnost ministra, zaključiti ugovor o regulisanju međusobnih prava i obaveza.

Član 114

Predaja i čuvanje arhive u slučaju smrti notara

- (1) U slučaju smrti notara, njegovi zakonski, odnosno testamentarni nasljednici imaju obavezu da izvrše predaju arhive notara.
- (2) Predaja arhive u slučaju smrti notara vrši se na način i po postupku utvrđenom članom 113. ovog zakona.
- (3) Ukoliko među licima iz stava 1. ovog člana nema saglasnosti ko će od njih predati arhivu notara ili lice koje je dužno da to učini, odbije to učiniti, nadležni sud koji sprovodi ostavinski postupak će, bez odgađanja, odrediti lice koje je dužno izvršiti predaju arhive notara.

IX - DISCIPLINSKA ODGOVORNOST NOTARA

Član 115

Disciplinska odgovornost

- (1) Notar disciplinski odgovara za povrede službene dužnosti koje učini svojom krivicom.
- (2) Notar disciplinski odgovara samo za radnje utvrđene ovim zakonom.
- (3) Odgovornost za krivično djelo i prekršaj ne isključuje disciplinsku odgovornost notara, ako vrsta povrede predstavlja i povredu službene dužnosti notara.

Član 116

Povrede službene dužnosti

- (1) Povrede službenih dužnosti notara mogu biti lakše i teže.
- (2) Notar čini lakšu povredu službene dužnosti:
  1. ako uzastopno dva puta, bez opravdanog razloga, izostane sa sjednica organa Notarske komore, čiji je član,
  2. ako postupi suprotno opštem ili pojedinačnom aktu Notarske komore,
  3. ako godišnje nije pohađao najmanje dva seminarra za usavršavanje notara priznata od strane Ministarstva,
  4. ako reklamira obavljanje službe.
- (3) Notar čini teže povrede službene dužnosti:
  1. ako se pri obradi, sastavljanju notarskih isprava i preduzimanja drugih službenih radnji ne pridržava odredaba Ustava, ovog zakona i pravila struke,
  2. ako u ispravi potvrdi da je nastupila činjenica za koju zna ili mora znati da se nije dogodila,
  3. ako, protivno tarifi, obračuna ili traži veću nagradu, ili obračuna manju nagradu ili naknadu troškova od one koja je propisana tarifom,
  4. ako traži stranke, uz obećanje da će sniziti nagradu, preko posrednika ili na drugi nedoličan način,
  5. ako u slučajevima u kojima mu je to zabranjeno zastupa stranku ili u tim slučajevima sastavlja isprave,

6. ako ne postupi po pravosnažnim odlukama sudova ili po odlukama Ministarstva kao nadzornog tijela,
7. ako neuredno, nesavjesno, protivno odredbama ovog zakona i drugih propisa vodi poslovne knjige i evidencije,
8. ako neuredno, nesavjesno, protivno odredbama ovog zakona i drugih propisa čuva spise, poslovne knjige i evidencije,
9. ako se ponaša nedostojno prema strankama i organima koji vrše nadzor nad njegovim poslovanjem ili na drugi način ne postupa u skladu sa odredbama Kodeksa ponašanja notara,
10. ako ne izda potvrdu, odnosno račun o primljenom iznosu nagrade ili naknade,
11. ako na zahtjev nadležnog organa odbije dati dokumentaciju ili podatke ili da netačne podatke, a obaveza davanja podataka je propisana zakonom ili drugim propisom donesenim na osnovu zakona,
12. ako na javnoj licitaciji ili tokom nekog drugog postupka koji vodi kao notar, ili kao povjerenik suda, ili kao zastupnik stranaka, kupi za sebe ili za svoje srodnike stvar koja se prodaje, nasljedna ili druga prava,
13. ako postupa suprotno odredbama ovog zakona o zabrani učestvovanja, profesionalnom obavljanju i dopunskoj djelatnosti,
14. ako postupa suprotno odredbama ovog zakona o dužnosti savjesnog i zakonitog postupanja i obavezi odbijanja službene radnje,
15. ako sklapa poslove pod svojim imenom za druge ili pod tuđim imenom za sebe ili ako je stranka u poslovima u kojima preduzima službene radnje kao notar ili sudski povjerenik,
16. ako novac koji mu je povjeren na čuvanje ili druge stvari uloži, prenese ili preda u korist trećeg lica ili u svoju korist, suprotno odredbama ovoga zakona,
17. ako preuzme obavezu jemstva ili odgovornosti u poslovima koji se zaključuju uz njegovo učešće u svojstvu notara,
18. ako postupa suprotno odredbama ovog zakona o zabrani obavljanja službe u slučaju privremenog udaljenja iz službe,
19. ako ne osigurava rad notarskog pomoćnika u skladu sa ovim zakonom,
20. ako postupa suprotno odredbama ovog zakona o izuzeću notara,
21. ako postupa suprotno odredbama ovog zakona o dužnosti čuvanja službene tajne,

22. ako postupa suprotno odredbama ovog zakona o zajedničkom obavljanju službe,
23. ako postupa suprotno odredbama ovog zakona o mjestu obavljanja službe notara,
24. ako kao sudski povjerenik prekoračuje granice povjerenih ovlaštenja ili ne preduzima radnje u rokovima koji su propisani pravilima postupka čije je sprovođenje povjereno notaru ili ne preda spis predmeta sudu kada je to po zakonu obavezan,
25. ako zloupotrijebi povjerenički račun plaćanjem trećim licima, koja nisu ugovorne strane, niti stranke u pravnom poslu, u ime ili za račun privrednog društva čiji je račun blokiran ili na drugi način nedozvoljeno ili nenamjenski koristi povjerenički račun,
26. ako se na drugi način, u službi ili van nje, nedolično ponaša, krši odredbe zakona ili narušava ugled službe notara.

(4) Ministarstvo na prijedlog Notarske komore utvrđuje uslove pod kojim se seminari za dalju edukaciju notara smatraju kao seminari iz stava 2. tačka 3. ovog člana.

Član 117

Disciplinske kazne

(1) Za lakšu povredu službene dužnosti notaru se mogu izreći sljedeće disciplinske kazne:

1. pismeni ukor i
2. novčana kazna od 2.500 KM do 5.000 KM.

(2) Za težu povredu službene dužnosti notaru se mogu izreći sljedeće disciplinske kazne:

1. novčana kazna od 5.000 KM do 20.000 KM i
2. oduzimanje prava na obavljanje službe notara.

Član 118

Disciplinski postupak

- (1) Za pokretanje disciplinskog postupka protiv notara svako lice može dati inicijativu.
- (2) Zahtjev za pokretanje disciplinskog postupka podnosi disciplinski tužilac.
- (3) Disciplinski tužilac je državni službenik koga za obavljanje te funkcije imenuje ministar.
- (4) Zahtjev za pokretanje disciplinskog postupka sadrži:

1. ime i prezime notara,
2. područje za koje je imenovan i sjedište njegove kancelarije,
3. činjenični opis i pravnu kvalifikaciju povrede službene dužnosti,
4. prijedlog dokaza koje bi trebalo da se izvedu na usmenoj raspravi i
5. prijedlog disciplinske kazne.

(5) O zahtjevu za pokretanje disciplinskog postupka odlučuje prvostepena disciplinska komisija koju rješenjem imenuje Notarska komora u sastavu od tri notara.

(6) Protiv odluke komisije iz stava 5. ovog člana može se izjaviti žalba u roku od 15 dana od dana dostavljanja te odluke.

(7) Žalba se predaje Notarskoj komori koja je zajedno sa spisom predmeta dostavlja ministru.

(8) Po prijemu žalbe, ministar imenuje drugostepenu disciplinsku komisiju u sastavu dva državna službenika Ministarstva i jednog notara, koja donosi odluku po žalbi.

(9) Članovi komisije iz st. 5. i 8. ovog člana imenuju se posebno za svaki postupak.

(10) Postupak utvrđivanja disciplinske odgovornosti, evidentiranje, izvršenje i brisanje disciplinskih kazni detaljnije se propisuje Pravilnikom o disciplinskoj odgovornosti notara, koji donosi ministar.

Član 119

Izvršenje disciplinskih kazni

(1) Konačna odluka o izricanju novčane kazne notaru predstavlja izvršnu ispravu.

(2) Naplaćena novčana kazna je sredstvo budžeta Republike Srpske.

Član 120

Privremeno udaljavanje notara iz službe

(1) Ako je protiv notara pokrenut disciplinski postupak, može se donijeti rješenje o njegovom privremenom udaljavanju iz službe, ako je to nužno radi zaštite časti i ugleda službe ili radi osiguranja interesa stranaka.

(2) Notar će biti privremeno udaljen iz službe ako je protiv njega podignuta optužnica ili određen pritvor zbog krivičnog djela počinjenog s predumišljajem, ili ako izdržava kaznu zatvora do šest mjeseci.

- (3) Rješenje o privremenom udaljavanju u skladu sa odredbama st. 1. i 2. ovog člana donosi prvostepeni disciplinski organ.
- (4) Protiv rješenja o udaljenju iz službe notar može izjaviti žalbu drugostepenom disciplinskom organu u roku od 15 dana od dana prijema rješenja o udaljenju iz službe.
- (5) Izjavljena žalba ne odgađa izvršenje rješenja.
- (6) Drugostepeni disciplinski organ obavezan je da odluči po žalbi najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema žalbe.
- (7) Rješenje drugostepenog disciplinskog organa doneseno po žalbi je konačno.

Član 121

Disciplinska odgovornost lica zaposlenih kod notara

Odredbe ovog zakona o disciplinskoj odgovornosti notara shodno se primjenjuju i na disciplinsku odgovornost notarskog pomoćnika, zamjenika notara, vršioca dužnosti notara i stručnog saradnika.

Član 122

Opšta mogućnost vođenja postupka pred sudom

Protiv konačnih odluka disciplinskih organa može se voditi postupak pred nadležnim sudom u roku od 30 dana od dana prijema konačne odluke.

X - NAGRADA ZA RAD I NADOKNADA TROŠKOVA

Član 123

Nagrada za rad i nadoknada troškova

- (1) Notari imaju pravo na nagradu i naknadu za svoj rad u visini i na način uređen Uredbom o određivanju nagrada i naknada notarima u Republici Srpskoj, koju, na prijedlog ministra, donosi Vlada Republike Srpske uz pribavljeno mišljenje Notarske komore.
- (2) Vlada Republike Srpske donijeće uredbu iz stava 1. ovog člana u roku od 6 (šest) mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 124

Dospjelost nagrade i nadoknade troškova

(1) Plaćanje nagrade za rad i nadoknade troškova notaru vrši se odmah po obavljenom poslu, a notar može tražiti i da stranka plati primjereni iznos predujma u momentu preuzimanja posla.

(2) Notar je obavezan stranci izdati potvrdu o plaćenju nagradi i troškovima.

Član 125

Solidarna odgovornost

Ako je više stranaka učestvovalo u zaključivanju pravnog posla pred notarom ili je notar izvršio jednu radnju za više stranaka, sve te stranke solidarno duguju nagradu i troškove notaru, ako se stranke drugačije ne dogovore.

XI - NADZOR

Član 126

Nadzor nad radom Notarske komore

(1) Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i radom Notarske komore vrši Ministarstvo.

(2) Notarska komora je obavezna Ministarstvu dostaviti tražene informacije, mišljenja, omogućiti vršenje nadzora i staviti na raspolaganje sve spise, originale, dokumentaciju i prostor, te postupiti po rješenju organa koji vrši nadzor.

(3) Notarska komora je obavezna da u januaru svake godine podnese izvještaj Ministarstvu o radu Notarske komore za prethodnu godinu, koji sadrži opštu ocjenu o radu notara, podatke o organizovanim seminarima, edukacijama za polaganje notarskog ispita, sprovedenim ili početim disciplinskim postupcima protiv notara, službenim zabilješkama iz člana 76. stav 3. ovog zakona, a može sadržavati i druge podatke koji su od značaja za rad Notarske komore ili koji se odnose na izvršavanje zakonom propisanih prava i obaveza Notarske komore, te prijedloge za poboljšanje uslova obavljanja službe notara.

Član 126a

Nadzor nad radom notara

(1) Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i radom notara u vršenju službe notara vrši Ministarstvo.

(2) Redovan nadzor nad radom notara vrši se najmanje jednom u dvije godine.

(3) Ministarstvo može izvršiti vanredan nadzor po pritužbi stranke, državnog organa ili na obrazloženu inicijativu bilo kojeg lica.

(4) O izvršenom nadzoru sačinjava se zapisnik.

(5) Na osnovu činjenica utvrđenih prilikom vršenja nadzora ministar može donijeti rješenje u kojem nalaže notaru otklanjanje nadzorom utvrđenih nedostataka i odrediti rok za to otklanjanje.

(6) Nepostupanje po rješenju iz stava 5. ovog člana predstavlja povredu službene dužnosti iz člana 116. stav 3. tačka 6. ovog zakona.

Član 126b

Sadržaj i način vršenja nadzora nad radom notara

(1) Sadržaj nadzora je provjera da li notar obavlja službu u skladu sa odredbama sljedećih podzakonskih akata:

1. Uputstvom o prostoru i opremi notarske kancelarije,
2. Uredbom o određivanju nagrada i naknada notarima u Republici Srpskoj,
3. Uputstvom o vođenju poslovnih knjiga i načinu formiranja i arhiviranja spisa,
4. Pravilnikom o radu notara u postupku sastavljanja i izdavanja notarskih isprava.

(2) Nadzor se vrši bez prethodne najave, u skladu sa odredbama ovog zakona.

(3) Na pitanja sprovođenja nadzora koja nisu uređena ovim zakonom primjenjuju se odredbe Zakona o republičkoj upravi.

Član 126v

Nadzor nad radom notara u obavljanju povjerenih poslova

(1) Nadzor nad radom notara kao povjerenika suda vrši sud koji je povjerio notaru vršenje poslova iz nadležnosti suda.

(2) O uočenim nepravilnostima i preduzetim mjerama sud obavještava Ministarstvo i Notarsku komoru.

XII - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 127

Sprovedbeni propisi

Postupci započeti prije stupanja na snagu ovog zakona okončaće se po odredbama ranije važećih propisa.

Član 127a

Obaveze u prelaznom periodu

(1) Ministar će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti Pravilnik o polaganju notarskog ispita i Program za polaganje notarskog ispita iz člana 5. stav 1. ovog zakona.

(2) Notarska komora će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti Pravilnik o edukaciji i Program za edukaciju iz člana 7. stav 2. ovog zakona.

(3) U roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, Ministarstvo ima obavezu da organizuje i sprovede konkurse za popunu upražnjenih mjesta notara u skladu sa članom 7. ovog zakona i za popunu mjesta notarskih pomoćnika u notarskim kancelarijama u skladu sa članom 33. stav 1. ovog zakona.

Član 128

(brisano)

Član 129

Konstituisanje Notarske komore

U roku od tri mjeseca od dana završenog imenovanja notara na teritoriji Republike Srpske mora se organizovati i konstituisati Notarska komora.

Član 130

Osiguranje prije konstituisanja Notarske komore

Do konstituisanja Notarske komore poslove iz člana 54. stav 4. ovog zakona obavljaće Ministarstvo.

Član 130a*

(prestalo da važi)

Član 131

Stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srpske", a primjenjivaće se od 1. novembra 2006. godine.

Samostalni član Zakona o izmjenama
Zakona o notarima

("Sl. glasnik RS", br. 2/2005)

Član 2

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srpske".

Samostalni članovi Zakona o izmjenama i dopunama
Zakona o notarima

("Sl. glasnik RS", br. 68/2017)

Član 33

Ovlašćuje se Zakonodavni odbor Narodne skupštine Republike Srpske da izradi Prečišćeni tekst Zakona o notarima u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 34

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srpske".

Napomene

*Odredbe člana 130a Zakona o notarima ("Sl. glasnik RS", br. 86/2004, 2/2005, 74/2005, 76/2005 - ispr., 91/2006 i 37/2007) prestale su da važe na osnovu Odluke US broj U-60/06 od 5. jula 2007. godine, objavljene u "Sl. glasniku RS" br. 74/2007 od 22. avgusta 2007. godine.

** Odredbe člana 20. tačka 1), člana 33. stav 1. i člana 38. stav 2. Zakona o notarima ("Sl. glasnik RS", br. 86/2004, 2/2005, 74/2005, 76/2005 - ispr., 91/2006, 37/2007, 74/2007 - odluka US, 50/2010, 78/2011, 20/2014 i 68/2017) prestale su da važe na osnovu Odluke Ustavnog suda RS broj U-94/17 od 28. novembra 2018. godine, objavljene u "Sl. glasniku RS", br. 113/2018 od 6. decembra 2018. godine.